

V lojovické hasičské zbrojnici jsme zpovídali velitele výjezdové jednotky Radka Dvořáka a starostu hasičského sboru Miroslava Němce

Z úcty k tradici

Richard Kozohorský

K legendárnímu hasičskému srdci, pražské zbrojnici v Sokolské ulici, to bylo od Žofína přece jen z ruky, a tak mě, co výrostka, zajímaly spíš bijáky na Václaváku než čím, lépe řečeno kým budu. V bývalém kině Letka (dnes Palác knih Luxor) tam dávali krátké filmy non stop a mezi nimi grotesku Chaplin hasičem. Opakovaně jsem se válel smíchy. Ten smích mě dávno přešel. V 70. letech jsem viděl jiný americký film, Skleněné peklo, který se v hluboké úctě sklání před samou podstatou práce hasičů v ohnivé peci mrakodrapu o 138 patrech.

Poslání hasičů je právě tak nebezpečné, jak mnohdy až smrtelně nebezpečný je život. A ten hrozí a přepadá nečekaně, kdykoli a kdekoli. Ve velkopopovickém katastru čelí přírodním pohromám, ale i naší lehkomyšlnosti, ba nedbalosti. Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce Velké Popovice. Velí jí pan Radek Dvořák.

Kdo velí vám, smím-li se vás zeptat?

RD: „Naším zřizovatelem je obec Velké Popovice podle §29 zákona 133/85 Sb. Jednotka je zařazena do kategorie JPO III a v rámci integrovaného záchranného systému působí i mimo území svého zřizovatele. Členové jednotky jsou v pracovně-právním vztahu s obcí.“

Zmínil jsem život, neboť v terénu nejenže vzdorujete ohni, ale „hasíte“ následky stavebního lajdáctví, na vaši přítomnost spoléhají nešťastníci při dopravních nehodách, bojujete se suchem a paradoxně i s drtivou silou vody v jakémkoli skupenství. Přeháním, když ve vaší práci vidím i kus hrdinství?

RD: „Při naší profesi není na hrdinství čas. Pro mě jako velitele jednotky je důležité, abychom nejen byli na místě události včas, ale hlavně abychom se všichni v pořádku vrátili zpět domů. Děláme prostě, co je potřeba.“

Kolikrát jste vyjížděli v roce 2018?

RD: „Celkem 44×. Z toho k 28 požárům, dvěma dopravním nehodám, jednomu úniku plynu a jednomu úniku ropných látek. Desetkrát jsme vyjížděli jako technická pomoc. Suma sumárum, naše jednotka byla u zásahů celkem 123 hodin.“

A letos prozatím? Už i vzhledem ke klimatickým změnám to patrně nevypadá, že by se vám klidněji spalo.

Zleva starosta hasičského sboru Miroslav Němec a velitel výjezdové jednotky Radek Dvořák

RD: „To opravdu nehrozí. Jen za první čtyři měsíce letošního roku jsme vyjížděli desetkrát. Sedmkrát k ohni, dvakrát jako technická výpomoc a jednou k záchraně osoby po pádu z výšky.“

Při naší profesi není čas na hrdinství.

Není to tak dlouho, projíždělo Velkými Popovicemi velké množství hasičské techniky. O co šlo?

RD: „Hořel lesní porost nad Popovicemi směrem k dálnici. Množství povoláné techniky a jednotek řeší KOPIS (krajské operační středisko). Protože byl vyhlášen druhý stupeň požárního poplachu, přijelo celkem jedenáct jednotek. Sucho je zatím i v našem katastru nebývalé a o to větší je nebezpečí požáru. Vyzýváme proto naše spoluobčany, aby se chovali zodpovědně a dodržovali například zákaz vypalování trávy a jiné rozdělávání ohně. Velmi nebezpečné je i pouhé vyhození cigarety. Oheň se i díky větru šíří velmi rychle.“

Rád jsem využil vašeho pozvání a navštívil lojovickou zbrojnici. Je poněkud stranou, až nenápadná, řekl bych.

RD: „Budova je skutečně velmi malá, ale ukrývá bohatou historii. Místní hasičský sbor

si ji zřídil už v roce 1931 a využíváme ji dodnes. V srpnu roku 2018 jsme museli budovu opustit, to když díky porušené statice hrozilo, že se její zadní část odlomí a zřítí se střecha. Dočasně jsme techniku parkovali na ulici. Od listopadu do března probíhaly stavební práce na stabilizaci objektu. Během zimy ale cisterna musí parkovat v zateplené garáži. Velmi nám pomohl pan Peter Appelt, který nám v nouzi poskytl přístřeší v zámeckém objektu, takže jsme nemuseli přerušit činnost a odhlásit jednotku z výjezdu.“

V opravené zbrojnici jsou vidět ocelová táhla a nosníky, které zpevňují konstrukci, ale pořád jde o velmi malý a stísněný prostor. Dvě garáže a miniaturní šatna s osobním vybavením hasičů včetně přileb a zbrojního náčiní. Cisterna i dopravní automobil jsou však připraveny okamžitě vyrazit... Neraď bych cokoli zakřikl.

RD: „Ano, jsme připraveni k zásahu. Naší povinností je vyjet do deseti minut, ale průměrně vyjíždíme do pěti minut od vyhlášení poplachu. Dovolím si zdůraznit, že jsme dobrovolná jednotka, hasiči zasahují bez nároku na mzdu a ve svém volném čase. Naše vybavení je nicméně na velmi dobré úrovni. Jsme vybaveni cisternovou automobilovou stříkačkou CAS 24 na podvozku LIAZ, která má nádrž na 2 500 litrů vody, je vybavena výkonným čerpadlem (je schopno celý obsah cisterny přecherpat za jednu minutu), moderními dýchacími přístroji, hadicemi, proudnicemi, motorovými pilami, elektrocentrálou, plovoucím čerpadlem, základním lezeckým vybavením, ponorným elektrickým čerpa-

dlem, motorovou rozbrušovací pilou a hasicími přístroji. Jednotka má dále k dispozici dopravní automobil VW Transporter pro přepravu osob a dalšího potřebného vybavení.“

Jak početná je vaše jednotka?

RD: „Aktuálně má 17 členů. Vloni jsme přijali trojici nováčků, kteří úspěšně prošli výcvikem a složili zkoušky odbornosti „Hasič na Ústřední hasičské škole v Bílých Poličanech.“

(Ústřední hasičská škola Bílé Poličany v okrese Trutnov zajišťuje odbornou přípravu členů Jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí (JSDHO) v kurzech pro velitele, strojníky, techniky, nositele dýchačové techniky a obsluhu motorových pil. Nabízí i kurzy z oblasti preventivně výchovné činnosti a pro vedoucí mládeže. Odborná školení z oblasti požární ochrany zabezpečuje i pro podniky a organizace.)

Ožehavým tématem je jistě bezpečnost vaší práce.

RD: „Z rozpočtu obce jsme v roce 2018 získali další moderní vybavení, které je pro základní bezpečnost zasahujících nutné. Pro nové členy jsme pořídili třívrstevné ochranné oděvy, pro všechny hasiče pak nehořlavé funkční prádlo a rukavice. Získali jsme rovněž nové LED diodové osobní svítilny s vysokou svítivostí a kapacitou baterie, automatický externí defibrilátor (AED), výzbroj pro lesní požáry (hadice a proudnice D, hasicí vaky, kopače apod.) a termokameru.“

Kdo by měl mít lépe zaručenou podporu svého zřizovatele, než právě její jednotka dobrovolných hasičů, že.

RD: „Povinností radních je zajistit nám takové podmínky, aby nám umožnili naši činnost vykonávat. Už proto nás poněkud překvapilo, že předchozí vedení obce použilo nemalou část z rozpočtu určeného na zajištění činnosti naší jednotky na přestavbu „hasičárny“ na klubovnu v Řepčicích, a to v době, kdy se naše hasičárna rozpadala. Možná by bylo zajímavé vidět závěrečný účet za tuto obecní investici.“

Počín jistě „bohulibý“, zvlášť když jste jedinou jednotkou ve velkopopickém katastru. Z Lojovic do všech jeho koutů to není právě, co by kamenem dohodil. A navíc, už samý výjezd z miniprostoru garáže, po stranách maximálně pět, sedm centimetrů a vzadu jakbysmet. Jak dokáže řidič té obrovité cisterny do té těsné cely z poměrně úzké uličky zacouvat, ale hlavně z ní vyjet, je mi záhadou.

RD: „Těmto manévřům přihlížíme pravidelně... Naším řidičům-strojníkům patří náš obdiv. „Zalomit“ cisternu vyžaduje jejich značné umění, stejně jako nás bezpečně ale rychle dopravit na místo události a zpět.“

Jedete o překot pod modrými světly a sirénou. Profil silnice v úseku Lojovice – Velké Popovice ale připomíná spíš klasickou rallyovou „erzetu“, na níž se místy stěží vyhnou osobní auta...

RD: „Už jsme zvládli i horší situace, a zalepejme to, zatím bez nehody.“

V Lojovicích je mimo výjezdové jednotky aktivní také Sbor dobrovolných hasičů Lojovice, který je pobočným spolkem Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska. Posláním sdružení je vytvářet podmínky k ochraně života, zdraví a majetku občanů před požáry a poskytovat pomoc při živelných pohromách a jiných událostech. Jeho starostou je pan Miroslav Němec.

Trochu tápu, pane starosto. Kdo je komu podřízený? Vy panu veliteli Dvořákoví, nebo on vám?

MN: „Vyjíždíme-li k případu, velí celé jednotce Radek Dvořák. Aktivita sboru posuzuje jedenáctičlenný výbor a nejdůležitější rozhodnutí schvalují členové na výroční valné hromadě. Máme 66 členů, z toho 27 mladých hasičů do 18 let. Aktivní jádro sboru tvoří 15 členů, na něž se mohou kdykoliv spolehnout. Především díky nim můžeme pořádát tradiční i netradiční akce a věnovat se práci ve sboru.“

„Zalomit“ cisternu vyžaduje značné umění.

Například?

MN: „Klíčová pro budoucí rozvoj sboru a zachování tradice je práce s mládeží. V kroužku mladých hasičů pravidelně trénujeme a vyjíždíme na závody v Požárním sportu. V zimě si pronajímáme tělocvičnu. Apelujeme na rodiče: mají-li vaše děti ve věku 6 až 15 let chuť sportovat a získat vědomosti o chování při mimořádných událostech, kontaktujte nás! Přijďte se podívat v neděli 19. května na jeden ze závodů dětské hasičské ligy okrsku Modleticko v požárním útoku, který pořádáme od 9 hodin v Lojovicích.“

Čtenáře našeho Magazínu pravidelně zvete na hasičské bály.

MN: „Každoročně pořádáme plesy dva. „Malý“ u nás v Lojovicích v restauraci U barona, ten velký ve velkopopovické Sokolovně. Pro děti chystáme v Lojovicích tradiční karneval vždy o velikonoční neděli a v zimě také Mikulášskou zábavu. Na začátku adventu slavnostně rozsvěcujeme vánoční strom

na lojovické návsi a na Štědrý den se pak u něj scházíme a zpíváme koledy.“

Tyto akce, jakož i další aktivity vás ale taky něco stojí.

MN: „Finanční prostředky získáváme z pořádání plesů, ale také z externích zdrojů a od sponzorů. Za jejich podporu jsme vděční. Velký dík i Obci Velké Popovice. Z těch prostředků jsme zakoupili například přívěsný vozík na převoz materiálu a stříkačky na soutěže i na tréninky, ale také další materiál jako hadice, savice apod. Nemohu nezmínit i pomoc Pivovaru. V rámci výzvy KOZEL LIDEM jsme získali peníze na nákup reproduktorů a bezdrátového mikrofonu, které využíváme při soutěžích, ale také k ozvučení akcí pro děti. A loni jsme od „Kozla lidem“ získali finance na opravu historické stříkačky EBERT, kterou náš sbor vlastní od roku 1939.“

Jaké má ta vzácná hasičská relikvie parametry? A kde je vystavena?

MN: „Byla vyrobena v továrně Ing. Bohuslava Eberta v pražských Vysočanech. A sám pan ing. Ebert ji 15. dubna 1939 osobně přivezl. Stříkačku pohání motor Aero 50 (dvoutaktní čtyřválec o objemu 2 l) a je vybavena předvzorkem se sedátkem. Stála tenkrát 37 700 Kč. K vidění je jen při slavnostních příležitostech, naposledy v pivovaru 4. května při oslavách dne svatého Floriána. Vloni ji opravila místní společnost pana Štěpána Berného (www.skodamotor.cz) a 15. září 2018 jsme ji po desetiletích znovu nastartovali u příležitosti 140. výročí založení hasičského sboru v Pyšelicích. Tamní hasiči, a především Honza Kostrhoun, jsou vášnivými sběrateli historických stříkaček, hlavně „EBRTEK“.

Mimochodem, doslechl jsem se, že existuje projekt nové lojovické „hasičárny“.

MN: „Ano, koncepce lojovické návsi, komunikací a umístění nové zbrojnice je ve fázi rozhodovacího procesu. My jen doufáme, že se dočkáme...“

Jak vás tak poslouchám, není nic, co by vás nějak zvlášť trápilo?

MN: „Ale trápí, rádi bychom do sboru získali více dětí, protože v nich vidíme záruku pokračování tradice lojovického sboru. V minulosti byly aktivní sbory v Brtnici, Řepčicích i samotných Velkých Popovicích. Rok 2000 ale přežil jen ten náš. Trápí nás i nešťastná situace kolem fotbalového hřiště v Lojovicích. Hraje tu místní Sokol a my hasiči na něm trénujeme. Je ale v soukromém majetku a ani za třicet let se nepodařilo Obci Velké Popovice hřiště získat. Nezbyvá než doufat, že se najde rozumné řešení...“

Děkuji vám, pánové, za rozhovor.